

Ἡ ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Συνιστάμενον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας ὡς τὸ κατ' ἐξοχὴν παιδικὸν περιοδικὸν σύγγραμμα, ἀληθεῖς παρασχόν εἰς τὴν χώραν ἡμῶν ὑπηρεσίας, καὶ ὑπὸ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως ὡς ἀνάγνωσμα ἄριστον καὶ χρησιμώτατον εἰς τοὺς παῖδας

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΗΣ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: Ἐτησίᾳ δραχμὸς 100. Ἐξάμηνος δραχ. 55. Τρίμηνος δραχ. 30.

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: Αἰγυπτίου γρόσια διατμ. 50.— Αμερικῆς δολλάρια 4. Ἀγγλίας καὶ ὧρων ἓν γένει ὡν ἄλλων Κρατῶν σελίνια 10.

Ἐξάμηνοι καὶ Τρίμηνοι ἀναλόγως

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΙΔΡΥΘΗ ΤΩ 1879

ΙΔΡΥΤΗΣ - ΕΚΔΟΤΗΣ ΚΑΙ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΤΟΜΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΗΣ

Ἀρχίζει τὴν 1ην Δεκεμβρίου, ἀλλ' αἱ συνδρομαὶ ἀρχίζουν τὴν 1ην οἰουθήμετος μηνός.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Ὁδὸς Εὐριπίδου ἀριθ. 42, παρὰ τὸ Βαρβάκειον.

Περίοδος Β' - Τίμος 36ος

Ἐν Ἀθήναις, 29 Δεκεμβρίου 1928

Ἔτος 51ον.— Ἀριθ. 5

Ο ΓΥΡΙΣΜΟΣ

ΔΙΗΓΗΜΑ (*)

Α'.

Τὴ φώναζα τσάτο·— Ἄννα, γιατί ἐμεῖς στήν πατρίδα μας λέμε τίς θεῖες τσάτσες. Ἦταν ἡ μικρότερη ἀδελφή τῆς μαμμᾶς, ψηλὴ καὶ λίγο ἀσθενική. Ὅταν ξέπλεκε τὰ μαλλιά της, σκεπάζανε τοὺς ὤμους της μ' ἓνα μεγάλο κυματιστὸ μανδύα, ὅπου ἄλλοτε ἐπαίξαν οἱ ἀνταύγειες μῖζες φλόγας ἀπ' τὴ λάμπα κι' ἄλλοτε τὸ φῶς τῆς ἡμέρας. Ἀκουμποῦσε τὸ μέτωπό της στήν παραστάδα τοῦ παραθυριοῦ καὶ κοίταζε τὴ θάλασσα ποὺ ἀφρίζε καὶ τινάζεταν πάνω ἀπ' τὸ πέτρινο φράγμα της. Τὸ βλέμμα της εἶχε κάποια μακρινὴ λύπη ποὺ μ' ἐτρόμαζε.

Τὰ πολὺ μικρὰ παιδιά, ὅταν ἀρχίζουν νὰ σκέπτονται γιὰ πράγματα τῶν μεγάλων, ἐχουν πάντα ἰδέες ἀλλόκοτες καὶ φοβερές. Ἐγὼ φοβόμουνα πῶς ἡ πολυαγαπημένη μου τσάτο·— Ἄννα ἦταν ὅμοια σὲ κάποια τραγωδία μ' ἐντελὸς παιδικὴ πλοκή.

Ἄφαινα τὰ παιχνίδια μου καὶ τὴν πλησίαζα:

— Τσάτο·— Ἄννα, θέλω νὰ γυρίσω στῆς μαμμᾶς μου.

Γύριζε, μὲ κοίταζε καὶ χαμογελοῦσε.

— Βαρέθηκες, Τιτί; Καλὰ, σήμερα δὲ σὲ κάλεσα νὰ φάμε μαζί τὸ μεσημέρι;...

Ἦταν ἀλήθεια.

— Ἡ μαμμὰ σου θὰ νομίζῃ πῶς σὲ διώξαμε...

Θύμωνα πολὺ ὅταν τὴν ἄκουα νὰ μὲ πειράζῃ ἔτσι. Ἀλλὰ ἤμουν τόσο μικρὸς ποὺ δὲ μπορούσα νὰ τῆς ἀπαντήσω μὲ τὸν ἴδιο τρόπο. Κοκκίνιζα μόνο κι' ἐ-

παράκρια σὰν κι' αὐτὰ ποὺ γυρίζουν τὰ ἐλληνικὰ νησιά.

— Κοίταξε, μοῦλεγε ἡ τσάτο·— Ἄννα, δὲν εἶναι τὸ «Χουριέτ» ἐκεῖνο, κοντὰ στὸ μαῦρο τ' ὀλλανδικό;...

Ἦταν. Κι' οἱ δύο, καθισμένοι στὸ παράθυρο, κοιτάζαμε τὸ βαποράκι ποὺ δ-

λανάνα μεγάλωνε καὶ πλησίαζε, διαγράφοντας ἓνα μεγάλο τόξο στὸν κόλπο τῆς Σμύρνης.

Ὁ μπάρμπα-Γιαννάκης ἦταν Γιαννιώτης. Εἶχε κάτι μεγάλες μουστάκες σὰ τοῖς γέλια. Ἀλλὰ ἦταν αὐτὸ τὸ μόνο ἀρματωλικὸ χαρακτηριστικὸ του. Τὰ μάτια του, στεφανωμένα μὲ ἀραχνοειδεῖς ρυτίδες, ἡ μύτη του, λεπτὴ καὶ γαμψή, δείχνανε τὸν ἄνθρωπο ποὺ εἶχε ζήσει στήν πόλη, καὶ πρὶν ἀπ' αὐτὸν ὁ πατέρας του, ὁ παππούς του κι' ὅλοι σχεδὸν οἱ πρόγονοί του.

Πόσο τρόμαζα ὅταν ἐβλεπα τὸν πατέρα του! Ἡ εἰκόνα του, μιὰ τεράστια ἐλαιογραφία σὲ χρυσὸ πλαίσιο, ἐπίανε ὅλο τὸν τοῖχο πάνω ἀπ' τὴν τσιμηνέα, στήν τραπεζαρία. Ἦταν καθισμένος πλάι, μὲ τὰ χέρια σταυρωμένα στὴ ράχη μιᾶς καρέκλας. Εἶχε ἓνα γένι κι' ἓνα μουστάκι κατὰ μαῦρο. Μὲ κοίταζε μὲ ὕφος τόσο αὐστηρό, ποὺ δὲν τολμοῦσα νὰ κάνω τίποτα μπροστά του.

— Δοιπὸν; ρωτοῦσε ὁ μπάρμπα-Γιαννάκης βάζοντας στὸ πιάτο μου ψάρι ἀπ' αὐτὸ ποῦχε φέρεي μαζί του, σήμερα ἔχουμε μουσαφίρη, τὸν κύρ-

Σάνδρο! Δὲ μοῦ λές, Ἄννα, τοῦ ἔδειξες ἐκεῖνο τὸ πιάτο ποὺ βρήκα τὸ πρῶτ' στὸ δρόμο;

Ἦταν ἓνα θαυμάσιο παιχνιδάκι ποὺ ἔβγαζε κάτι νότες γλυκὲς σὰν βιολί. Τὸ εἶχα κίολας ξεχαρβαλωσέν.

Ὅταν τᾶκουε, ὁ μπάρμπα-Γιαννάκης ἔκανε τὸ θυμωμένο.

ΤΡΙΣΕΥΤΥΧΙΣΜΕΝΟ

ΤΟ 1929

(*) Ὁ κ. Ἀλέξανδρος Σ. Βεῖνόγλου, ὁ συγγραφεὺς αὐτοῦ τοῦ διηγήματος, εἶναι σήμερα ἔνας ἀπὸ τοὺς κλύ-ερους νέους διηγηματογράφους. Χρῆσιν δὲ Διαπλαστόπουλο κι' αὐτὸς, ποὺ ἔδρασε πολὺ μὲ τὸ κληθύμητο ψευδώνυμο Σμύρνη, ἀναδείχθηκε τελευταίᾳ μὲ τὸν Α' Λογοτεχνικὸ Διαγωνισμὸ τῆς «Νέας Ἑστίας», ὅπου πήρε τὸ τριεχιλιδραχμὸ βραβεῖο ἓνα θαυμάσιο διηγημά του, «Οἱ θεοὶ τῆς τοῦ Κοτύλου». — Σ.τ.Δ.

σφιγγα τὰ δάχτυλά μου. Ἡ τσάτο·— Ἄννα ἀπότομα μ' ἄρπαξε στήν ἀγκυλιά της.

— Ἐλα, Σάνδρο, χρυσό μου, νὰ δοῦμε ἂν ἔρχεται τὸ βαποράκι ἀπ' τὴ Σμύρνη, μὲ τὸ μπάρμπα-Γιαννάκη.

Καθόμαστε στὸ Κορδελιό, ἀπ' τ' ἄλλο μέρος τοῦ κόλπου, ἀντίκρυ στὴ Σμύρνη. Ἡ συγκοινωνία γινόταν μὲ κάτι βα-

— Τι; τόσπαρες; Αϊ, καλά, δὲ θὰ σοὺ ξαναφέρω πιά τίποτ' ἄλλο...

— Μὰ δὲν τὸ βρήκες στὸ δρόμο; ἔλεγα δειλά.

Γελούσε.

— Πρέπει νὰ προσέχῃ κανεὶς τὰ λόγια του μ' αὐτόν! ἔλεγε στὴν τσάτσ'— Ἄννα.

Ἐπειτα ἀπὸ τὸ φαί, ὁ μπάρμπα-Γιαννάκης πάντα κοιμότανε.

Ἡ τσάτσ'— Ἄννα μὲ πηγαινε σεργιάνη στὴν προκουμαία. Ὅταν δὲν ἦταν κουρασμένη, τραβούσαμε πολὺ μακριά.

Τὶ ὁμορφὰ πού ἦταν αὐτὰ τὰ σεργιάνια μὲ τὴν τσάτσ'— Ἄννα! Μοῦ μιλούσε, σὰ νάχε κοντὰ της ἓνα μεγάλο, γιὰ τὸν εὐτυχισμένο καιρὸ πού πηγαινε μὲ τὸν ἄντρα της στὰ κτήματά του στὴν Ἠπειρο.

— Περνάει ἀπὸ μέσα ἓνα ποτάμι, ὁ Λούρος, μοῦ ἔλεγε. Σὲ κάθε ἔχθη του οἱ καλαμιές εἶναι τόσο φουντωτές, πού δὲ μπορεῖς νὰ περάσῃς...

Φανταζόμουν πόσα σπαθιά θὰ μποροῦσα νὰ κάνω μὲ τὰ καλάμια τοῦ Λούρου. Γιὰ ἓνα ὀλόκληρο στράτευμα!

— Θάναί πὺν μεγάλος ἀπ' τὸ ποτάμι τοῦ περιβολιοῦ μας...

Τὸ ποτάμι τοῦ περιβολιοῦ μας ἦταν ἓνα χαντάκι γιὰ νὰ ποτίξῃ τὰ δέντρα καὶ τὰ λουλούδια.

— Ἐ, λιγάκι πὺν μεγάλος... Νά, ὡς ἐκεῖνο τὸ σπίτι μὲ τὰ πράσινα παράθυρα... μοῦ ἔλεγε δείχνοντάς μου ἓνα σπίτι σὲ ἀπόσταση πενήντα μέτρων τὸ λιγότερο.

Ἐγὼ ἔμενα βουδός, ἀλλὰ ἐκεῖνη ἔξακολουθοῦσε:

— Τὴν πρώτη μέρα πού φτάσαμε στὰ χωριά, — γιὰτι ἔχει δυὸ χωριά μέσα, — ἦρθαν ὅλοι οἱ χωρικοὶ καὶ μᾶς ὑποδεχτήκανε. Μὲ λέγανε δεξιὰ-ἀριστερά:

«Ἡ τσουρά μας, ἡ τσουρά μας...»

— Ἦσουν τότε ἀδύνατοι; τὴ ρωτοῦσα.

— Γιατί;

— Πῶς σὲ φωνάζανε τῆς;

Μ' ἄφινε σὲ διαρκεῖς ἀμφιβολίες πού μὲ θυμόνανε ἐναντίον της πολὺ. Γύρω μας ἡ προκουμαία σιγά-σιγά ἀπογυμνώνταν ἀπ' τὰ σπύτια της, ἀπ' τὸ πέντρο τοιχάκι πού εἶχαν χτίσει γιὰ νὰ προφυλάγουν τὴν ξηρὰ ἀπ' τίς ξαφνικές καὶ παραχώδινες μανίες τῆς θάλασσας. Τὰ νερά προχωρούσαν σὲ κοιλί-σκους καὶ λίμνες στὸ ἔδαφος. Φύκια καὶ βότσαλα, ριχμένα στὶς πέτρες, στεγνώνανε μὲ μιὰ δυσάρεστη μυρωδιά ἀρμής. Ἀπ' τὰ ἄλλα μέρη ἦσαν μεγάλα ἄγωνα χωράφια. Ἡ γειτονιά της θάλασσας τὰ εἶχε στεριώσει. Μόνο κάτι πυκνὲς τούφες ἀπὸ λεπτὰ, βελονοτὰ ἀγκάθια μεγαλώνανε στὶς θλίβερες αὐτὲς ἐκτάσεις, ἔπου ὁ οὐρανὸς ἀντικατοπτρίζονταν χλωμὰ στὰ ἔλῃ.

— Θὰ πάμε στοῦ μπάρμπα-Βασίλη;

— Ὁ παπῆς τοῦ μπάρμπα-Βασίλη;

— Ὁ παπῆς τοῦ μπάρμπα-Βασίλη;

— Ὁ παπῆς τοῦ μπάρμπα-Βασίλη;

— Ὁ παπῆς τοῦ μπάρμπα-Βασίλη;

— Ὁ παπῆς τοῦ μπάρμπα-Βασίλη;

— Ὁ παπῆς τοῦ μπάρμπα-Βασίλη;

— Ὁ παπῆς τοῦ μπάρμπα-Βασίλη;

— Ὁ παπῆς τοῦ μπάρμπα-Βασίλη;

— Ὁ παπῆς τοῦ μπάρμπα-Βασίλη;

Ἦταν ἓνα μικρὸ καφενεδάκι ψαράδων. Ἐνας ἀπ' αὐτοὺς εἶχε χαρίσει στὸ νοικοκύρη μιὰ καίμωδ πού τὴν εἶχε φέρει ἀπ' τὴ Σάμο. Ἦταν ὁ μύχιος σκοπὸς τοῦ ρωτήματός μου.

— Νά, πάμε!

Ἐκεῖ ἀμέσως ἄρχιζα νὰ δίνω φουτίκια στὸν πίθηκο, ἐνῶ ἡ θεία μου καθόταν γιὰ νὰ ξεκουραστῇ. Μόνη μὲ τίς σκέψεις της μελαγχολοῦσε πάλι. Ἐγὼ τὴν παρακολουθοῦσα στὰ κρυφὰ καὶ τέλος τὴν πλησίαζα.

— Τί ἔχεις; τὴ ρωτοῦσα χαδιάρικα.

— Πῶς θὰ ἤθελα νὰ εἶχα ἓνα ἀγοράκι νὰ μὲ φωνάζῃ μαμμά!

— Θὰ σὲ φωνάζω ἐγὼ, τῆς ἔλεγα σοβαρά.

Μὲ φιλοῦσε παράφορα μὲ δάκρυα στὰ μάτια.

— Πάμε σπίτι, ἔλεγε, εἶναι ἀργά.

Στὸ δρόμο τοῦ γυρισμοῦ ἦταν πὺν τρυφερὴ μαζὶ μου. Δὲ μὲ πείραζε πιά.

— Πάμε σπίτι, ἔλεγε, εἶναι ἀργά.

Στὸ δρόμο τοῦ γυρισμοῦ ἦταν πὺν τρυφερὴ μαζὶ μου. Δὲ μὲ πείραζε πιά.

— Πάμε σπίτι, ἔλεγε, εἶναι ἀργά.

Στὸ δρόμο τοῦ γυρισμοῦ ἦταν πὺν τρυφερὴ μαζὶ μου. Δὲ μὲ πείραζε πιά.

— Πάμε σπίτι, ἔλεγε, εἶναι ἀργά.

Στὸ δρόμο τοῦ γυρισμοῦ ἦταν πὺν τρυφερὴ μαζὶ μου. Δὲ μὲ πείραζε πιά.

— Πάμε σπίτι, ἔλεγε, εἶναι ἀργά.

Στὸ δρόμο τοῦ γυρισμοῦ ἦταν πὺν τρυφερὴ μαζὶ μου. Δὲ μὲ πείραζε πιά.

— Πάμε σπίτι, ἔλεγε, εἶναι ἀργά.

Στὸ δρόμο τοῦ γυρισμοῦ ἦταν πὺν τρυφερὴ μαζὶ μου. Δὲ μὲ πείραζε πιά.

— Πάμε σπίτι, ἔλεγε, εἶναι ἀργά.

Στὸ δρόμο τοῦ γυρισμοῦ ἦταν πὺν τρυφερὴ μαζὶ μου. Δὲ μὲ πείραζε πιά.

— Πάμε σπίτι, ἔλεγε, εἶναι ἀργά.

Στὸ δρόμο τοῦ γυρισμοῦ ἦταν πὺν τρυφερὴ μαζὶ μου. Δὲ μὲ πείραζε πιά.

— Πάμε σπίτι, ἔλεγε, εἶναι ἀργά.

Στὸ δρόμο τοῦ γυρισμοῦ ἦταν πὺν τρυφερὴ μαζὶ μου. Δὲ μὲ πείραζε πιά.

— Πάμε σπίτι, ἔλεγε, εἶναι ἀργά.

Στὸ δρόμο τοῦ γυρισμοῦ ἦταν πὺν τρυφερὴ μαζὶ μου. Δὲ μὲ πείραζε πιά.

— Πάμε σπίτι, ἔλεγε, εἶναι ἀργά.

Στὸ δρόμο τοῦ γυρισμοῦ ἦταν πὺν τρυφερὴ μαζὶ μου. Δὲ μὲ πείραζε πιά.

— Πάμε σπίτι, ἔλεγε, εἶναι ἀργά.

Στὸ δρόμο τοῦ γυρισμοῦ ἦταν πὺν τρυφερὴ μαζὶ μου. Δὲ μὲ πείραζε πιά.

— Πάμε σπίτι, ἔλεγε, εἶναι ἀργά.

Στὸ δρόμο τοῦ γυρισμοῦ ἦταν πὺν τρυφερὴ μαζὶ μου. Δὲ μὲ πείραζε πιά.

Δὲν τῆς δύνανε παρὰ νερόδραστο φιδέ, γιὰτι ἦταν ἄρρωστη. Ἐκεῖνη ὅμως δὴλωσε κατηγορηματικὰ πῶς δὲν θάτρωγε. Τότε ἄρχισαν ἀτελείωτες παρακλήσεις καὶ ὑποσχέσεις γιὰ νὰ βάλῃ μιὰ-δυὸ κουταλιὲς στὸ στόμα. Ἐμείνε σταθερὴ στὴν ἀπόφασή της.

Δὲν ἀγαποῦσα καθόλου τὴ νέα μου ξαδερφούλα.

Πρὶν φύγῃ, ἡ τσάτσ'— Ἄννα μοῦπε:

— Σάνδρο, θαρθεῖς αὐριο νὰ παίξῃς μὲ τὴ Μπεμπέκα;

— Θάρθω.

Κράτησα τὴν ὑπόσχεσή μου. Περισσότερο γιὰτι ἤθελα νὰ δῶ τὴ τσάτσ'— Ἄννα παρὰ τὴ χαριτωμένη κόρη της.

Ἦταν Πρωτοχρονιά. Τῆς Μπεμπέκας τάγιοβασιλιάτικα παιχνίδια εἶχαν πιάσει μιὰ κάμαρα. Ἡ ἴδια ἦταν καθισμένη στὴ μέση, πάνω σ' ἓνα χαλί. Ὅταν μὲ εἶδε, στήλωσε πάνω μου τὰ δυὸ γαλάζια ματάκια της ὅλο θέληση κι' αὐθάδεια.

— Σάνδρο, μοῦπε, σκέφτηκα κάτι τί.

— Τι;

— Νὰ παίξουμε χασάπικο!

Γιὰ νάμαι εἰλικρινής, δὲν ἤξερα πῶς τὸ παίζουν.

— Ἀκουσε, μοῦ ἐξηγήσε ἡ Μπεμπέκα, θὰ εἶσαι σὺ ὁ χασάπης κι' ἐγὼ ἡ δούλα πού θάγοράζω τὸ κρέας. Πάρε αὐτὸ τὸ σπαθὶ καὶ κόψε τὸ κεφάλι τοῦ ἀρνιοῦ μου...

Ἐγὼ ἤμουν τότε ὡς ἐννιά χρονῶ. Θέλω νὰ πῶ πῶς εἶχα τὸν καιρὸ νὰ ἐκτιμήσω τὴν ἀξία τῶν παιχνιδιῶν.

— Τρελλάθηκες; τῆς εἶπα μὲ βαθεῖα ἐκπληξή.

— Κάνε αὐτὸ πού σουπᾶ! φώναξε αὐστηρά.

Κι' ἐπειδὴ ἐγὼ ἐξακολουθοῦσα νὰ στέκουμαι σὰν ἀπολιθωμένος, πήρε τὸ σπαθὶ της κι' ἄρχισε νὰποκεφαλίζῃ... τάρνι της.

Ἀγανακτισμένος, ἀνοῖξα τὴν πόρτα κι' ἔτρεξα στῆς τσάτσ'— Ἄννας τὴν κάμαρα. Ἐγραφε.

— Τί συμβαίνει; μὲ ρώτησε γελαστή.

Τὴν πῆρα ἀπ' τὸ χέρι καὶ τὴν ἔφερα στὸ δωμάτιο τῆς Μπεμπέκας.

— Κοίταξε! τῆς εἶπα.

Ἡ Μπεμπέκα μᾶς ἔρριξε μιὰν ἀπαθέστατη ματιά κι' εἶπε:

— Μαμμά, ὁ Σάνδρος εἶναι... ζῶο!

— Παλιοκόριτσο! τῆς φώναξε ἡ τσάτσ'— Ἄννα.

Τὴ σήκωσε στὴν ἀγκαλιά της καί... ἄρχισε νὰ τὴ φιλεῖ μ' ἀπειρη τρυφερότητα.

— Πάμε μέσα, εἶπε ἡ Μπεμπέκα, θέλω νὰ σοῦ πῶ ἓνα μυστικό.

Μ' ἄφισαν μονάχο δέκα λεπτά.

Ὅταν ξαναγύρισε, ἡ Μπεμπέκα μοῦ εἶπε:

— Πάρε τ' ἀμαξάκι καὶ πάμε στὸν κήπο νὰ παίξουμε.

— Πάμε στί, ἔλεγε, εἶναι ἀργά.

Στὸ δρόμο τοῦ γυρισμοῦ ἦταν πὺν τρυφερὴ μαζὶ μου. Δὲ μὲ πείραζε πιά.

— Πάμε στί, ἔλεγε, εἶναι ἀργά.

— Ἐγὼ, τῆς εἶπα μὲ περηφάνεια, δὲ γίνηκα δούλος σου!...

Κι' ἀρπάζοντας τὸ καπέλλο μου, γύρισα σπίτι. Ἡ μαμμὰ δὲν ἦταν ἐκεῖ καὶ κανεὶς δὲν παραξενεύτηκε γιὰ τὴ γρήγορη ἐπιστροφή μου.

Τὴν ἄλλη μέρα, ὅταν μοῦ εἶπαν πάλι νὰ πάω νὰ παίξω στῆς θείας μου, ἀρνήθηκα.

— Γιατί; εἶπε ἡ μαμμὰ μὲ κάποια ἐκπληξή.

Κι' ἐγὼ, ὅσο μποροῦσα πὺν σοβαρά, τῆς ἀπάντησα:

— Γιατί δὲν εἶμαι παιδί της!

— Γιατί δὲν εἶμαι παιδί της!

— Γιατί δὲν εἶμαι παιδί της!

— Γιατί δὲν εἶμαι παιδί της!

— Γιατί δὲν εἶμαι παιδί της!

— Γιατί δὲν εἶμαι παιδί της!

— Γιατί δὲν εἶμαι παιδί της!

— Γιατί δὲν εἶμαι παιδί της!

— Γιατί δὲν εἶμαι παιδί της!

— Γιατί δὲν εἶμαι παιδί της!

— Γιατί δὲν εἶμαι παιδί της!

— Γιατί δὲν εἶμαι παιδί της!

— Γιατί δὲν εἶμαι παιδί της!

— Γιατί δὲν εἶμαι παιδί της!

— Γιατί δὲν εἶμαι παιδί της!

— Γιατί δὲν εἶμαι παιδί της!

— Γιατί δὲν εἶμαι παιδί της!

— Γιατί δὲν εἶμαι παιδί της!

— Γιατί δὲν εἶμαι παιδί της!

— Γιατί δὲν εἶμαι παιδί της!

— Γιατί δὲν εἶμαι παιδί της!

— Γιατί δὲν εἶμαι παιδί της!

— Γιατί δὲν εἶμαι παιδί της!

— Γιατί δὲν εἶμαι παιδί της!

— Γιατί δὲν εἶμαι παιδί της!

— Γιατί δὲν εἶμαι παιδί της!

— Γιατί δὲν εἶμαι παιδί της!

— Γιατί δὲν εἶμαι παιδί της!

ΘΗΡΙΟΤΡΟΦΕΙΟΝ ΤΟΤΟΥ ΚΑΙ ΣΥΝΤΡΟΦΙΑΣ

Ι ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΓΙΑ ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ

Ε'.

Δὲν ἀπελπίσθηκε ὅμως ὁ Τοτός.

«— Ἀχ, κακοκέφαλα ζῶα! εἶπε μὲ τὸ νοῦ του. Δὲ θέλετε νὰ δαμαστίητε μὲ τὸ κολό; θὰ σᾶς δαμάσω μὲ τὸ κακό! Νά, πρέπει ν' ἀγορεύω ἐγὼ, γιὰ νὰ μερώσετε σεῖς. Πῶς ὁ θηριοδαμιστής ἔκανε τὰ λιοντάρια του καὶ τίς τίγριδες ἀρνάκια;»

Καὶ κοίταξε ἀμέσως νὰ ἐφοδιασθῇ μὲ τὰ «ἀπαιτούμενα» καθὼς τὰ ἔλεγε βοήκε πρῶτα ἓνα πιστόλι ἀγιοβασιλιάτικο, πού ἔκανε ἀρετὸ κρότο μὲ τὰ καψούλια του. (Ἐ, γιὰ γάτες καὶ γιὰ σκύλους ἦταν ἀρετό.) Ἐφτίασε ἓνα καμπακι μὲ ξύλο καὶ μὲ λουρὶ πέτσινο. Ξετύπωνε ἓναν παλιὸ τενεκὲ τοῦ πετρελαίου κι' ἓνα χοντρὸ μπαστούνι γιὰ νὰ τὸν χτυπᾷ. Καὶ τέλος βοήκε μιὰ σιδερένια βέργα, πού τὴν ἔκωσε σ' ἓνα ξύλινο χερουλί.

Αὐτὴ τὴ βέργα, στὴν ἀρχή, θὰ τὴν ἔβαζε πραγματικῶς στὴ φωτιά, ὡς πού νὰ κοκινίσῃ ἡ ἄκρη της. Ἐπειτα ὅμως θὰ τὴν ἔβαφε κοκκινῇ, καὶ τὰ ζῶα του

θὰ ἐνόμιζαν πῶς εἶναι πυρωμένη καὶ θὰ τὴ φοβόνταν. Ἐτσι δὲν ἔκανε κι' ὁ θηριοδαμιστής;

— Πού θὰ μοῦ πᾶτε! ἔλεγε καθὼς ἐτοίμαζε ὅλ' αὐτὰ τὰ «ἀπαιτούμενα». Θὰ σᾶς κάνω ἐγὼ ἀρνάκια!

Καὶ γιὰ νὰ δοκιμάσῃ, φώναξε τὸν Ἀράπη:

— Ναβουχοδονόσορα! ἔλα δῶ!

Ὁ σκύλος, μὲ κάποιο δισταγμὸ, ἐξύγωσε. Αὐτὸν ἐφώναζε, ἡ ἄλλον;

— Ἐλα δῶ! ἐξακολουθῆσε νὰ τοῦ λέῃ ὁ Τοτός. Κάτσε κεῖ κι' ἀκουε!...

Καὶ πρῶτα-πρῶτα πρέπει νὰ ξέρῃς, καὶ νὰ μὴν ἀπορῇς, πῶς δὲ σὲ λένε πιά Ἀράπη. Σὲ λένε Ναβουχοδονόσορα! Ἐπειτα πρέπει νὰ μ' ἀκοῦς κι' ὅ,τι σοῦ λέω νὰ τὸ κάνῃς ἀμέσως. Σούζο τώρα! σούζο!

Ὁ σκύλος σηκώθηκε σὶὰ δυὸ ποδάκια, ἂν καὶ δὲν τὸ συνήθιζε πολὺ.

— Μπαρῶ! τοῦ εἶπε ὁ Τοτός.

Ὁ σκύλος ἔκαμε πάλι νὰ πατήσῃ καὶ τᾶλλα δυὸ τοῦ πόδια.

— Μή! μή! τοῦ φώναξε ὁ Τοτός. Σούζο! σούζο! θέλω νὰ σταθῇς... μισή ὥρα! Σὰν ἄνθρωπος!

Ὁ σκύλος ξανασηκώθηκε. Μὰ ἐπειδὴ δὲν τοῦ ἄρεσε καθόλου νὰ στέκεται ἔτσι «σὰν ἄνθρωπος», ξανάπεσε μὲ τὰ τέσσερα σὰ σκύλος πού ἦταν.

— Σούζο! φώναξε ἀγορεύοντας ὁ Τοτός καὶ προτείνοντας τὸ πιστόλι.

Ὁ σκύλος, τρομαγμένος, κοίταξε τώρα νὰ τὸ σκάσῃ.

— Δὲν ἀκοῦς; Θὰ σὲ σκοτώσω!... Νά!

Καὶ μπάμ! Ὁ Τοτός οἶχνε μιὰ πιστολιά-καψούλια.

Ποῖος φεύγει;

Ὁ Ναβουχοδονόσορας!... Τρέχα πιάς! τον τώρα στὰ χωράφια!

(Ἀκολουθεῖ)

Ὁ Ναβουχοδονόσορας!... Τρέχα πιάς! τον τώρα στὰ χωράφια!

Ὁ Ναβουχοδονόσορας!... Τρέχα πιάς! τον τώρα στὰ χωράφια!

Ὁ Ναβουχοδονόσορας!... Τρέχα πιάς! τον τώρα στὰ χωράφια!

Ὁ Ναβουχοδονόσορας!... Τρέχα πιάς! τον τώρα στὰ χωράφια!

Ὁ Ναβουχοδονόσορας!... Τρέχα πιάς! τον τώρα στὰ χωράφια!

Ὁ Ναβουχοδονόσορας!... Τρέχα πιάς! τον τώρα στὰ χωράφια!

Ὁ Ναβουχοδονόσορας!... Τρέχα πιάς! τον τώρα στὰ χωράφια!

Ὁ Ναβουχοδονόσορας!... Τρέχα πιάς! τον τώρα στὰ χωράφια!

ΑΝΤΙΟΠΗ

Ποιός είπε πως ό,τι περάση σβύνεται, πως έχει χαθή ό,τι θυβίστηκε στη λήθη; Κάποτε θυμώμαστε ξάστερα πράγματα παλιά, χαμένα: μα κάποια ζωή που κοιμήθηκε μέσα μας από καιρό άνοίγει μια στιγμή, τα μάτια της κι' αποκοιμείται πάλι.

Τέτοιες στιγμές ξυπνάει μέσα μου ή θύμηση της Αντιόπης. Θάταν μια πρώτη μη άνοιξιτική μέρα όταν πρώτη φορά ήρθε σπίτι μας. "Ηλιος πλημμύριζε την τζαμωτή γαλαρία κι' έλαμπε γαλάζιος ο ουρανός πάνω απ' τον κήπο που δεν είχε ακόμα λουλούδια. "Η μητέρα μου την κρατούσε απ' το χέρι, το πρόσωπό της δεν έμοιαζε με κανέν' άλλο απ' όσα είχα δει ως τότε. Τα μαύρα της σγουρά μαλλιά και τα φωτεινά άφρα μάτια της έδλεπε κανείς σ' αυτήν όταν την πρωταντίκρυζε.

Σε λίγη ώρα την πήρα μαζί μου κάτω στον κήπο. Δεν ξέρω αν λέγαμε τίποτα και ούτε θυμώμαι: σαν να είχε λιγοστήσει όμως μέσα μου το αίσθημα πως ήμουν το μονάχο παιδί του σπιτιού. Της έδειξα τις βραγιές που θάνιζαν σε λίγο οι μενεξέδες μέσα στα σκούρα φύλλα τους, τις δυό μας πασχαλιές, μια μαδιά και μιαν άσπρη, και τον κύκλο το σχηματισμένο με λεβάντα, που άνοιξε κάθε Μάη στη μέση του ένα ευδιαστέ βασιλικό κρίνο. Την πήγα και στο καταφύγιό μου πίσ' απ' τον κισσό και την έβαλα να καθίσει στη μεγάλη λεία πέτρα που-χα σύρει με τόσον κόπο ως εκεί.

"Επειτ' από κείνη τη μέρα, έμεινε μαζί μας πολύν καιρό. Ένα δλόκληρο φωτεινό καλοκαίρι.

Και θυμάμαι, ξαναζωντανεύω στιγμές από κείνο το καλοκαίρι, που είναι ασύνδετες κι' είναι σαν μπερδεμένες. Μα ως τόσο μέσα βαθιά μου, πέρ' από κάθε θύμηση και πέρ' από κάθε εικόνα, ζή ή ζωή εκείνου του καλοκαιριού όλόκληρη, αδιάσπαστη. Έμεινε μέσα μου όπως μένει κάποτε ή εντύπωση από ένα βιβλίο, που όμως δε θυμώμαστε παρά κάποια του λόγια σκόρπια και δίχως νόημα, και που μονάχα εκείνη ή εντύπωση τα ζωντανεύει και τα συνδέει. Θυμάμαι τρεχάματα γύρ' απ' το φράχτη με τις κυδωνιές, και παιχνίδια που φανταζόμαστε μόνες μας στο λειβαδάκι του παλιού ληνού. Θυμάμαι και κάποια δειλινά που κουρασμένες καθόμαστε αμίλητες στο πλατύ πεζούλι του πηγαδιού. Ποτέ δε ρώτησα τη μητέρα μου, ούτε την Αντιόπη την Ίδια πουθε ήρθε, κάποτε σπρωγμένη από έναν άξαφνο φόβο, ήθελα να ρωτήσω αν θάφευγε. Μα ή Αντιόπη ήταν πάντα εκεί δίπλα μου, ήταν άπίστευτο πως μπορούσε να φύγει.

Και μια μέρα—θάταν προχωρημένο φθινόπωρο, γιατί ο τρύγος είχε τελειώ-

σει—έν' άμάξι έστριψε απ' το μεγάλο δημόσιο δρόμο στο στενό μας δρομάκι. Τα ξερά κλαδιά του φράχτη με τις άγριοτριανταφυλλιές έζωσαν τρίζοντας τις γυαλιστερές του μαύρες πόρτες.

Δέν ξέρω γιατί κατάλαβα πως έρχόταν για την Αντιόπη. Κατάλαβα κι' έλας με μιας πως ήταν άνώφελο να διαμαρτυρηθώ, να κλάψω, ν' άρπαχτώ άπ'νω της. Την άφισα κι' έφυγε. Δέν κατορθώνω να θυμηθώ τίποτ' άλλο: μονάχα μου φαίνεται πως είχ' άποξητήσει το σπίτι μας στην πόλη, το μικρό μου κατα-

ΓΡΗΓΟΡΙΟΥ ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΥ

('Εθνικόν Άριστοτέων Γραμμάτων και Τεχνών)

ΕΝΑ ΠΑΙΔΙ ΜΕ ΤΡΕΙΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΕΣ

ΠΡΩΤΟΤΥΠΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ

με σκίτσα της δ. ΛΙΛΑΣ ΚΑΡΑΚΑΛΟΥ

— Συνέχεια από το προηγούμενο —

"Η φωνή του ήταν γλυκειά και, σε μερικές νότες, τόσο δυνατή, που άπορούσε κανένας πως έδγαينه από το άδύνατο στηθάκι του χλωμού παιδιού.

"Η μικρή Νίνα δέν είχε το ίδιο πρότερο. Τραγουδούσε κι' αυτή, μα ή φωνούλα της πνιγόταν από τη φωνάρα του συντρόφου της. "Έκανε σά γατίτσα» καθώς έλεγαν οι άκροατές. "Ηταν όμως όμορφο και χαριτωμένο κοριτσάκι ως δ' χτώ χρονών, γερό, μεγαλόσωμο, άσπρο, με κόκκινα μαγουλάκια, με ξανθά μαλλιά και με γαλανά μάτια. "Εχόρευε με τέχνη και με φυσική χάρη, γυμνασμένη φαίνεται από πολύν μικρή να στρίβη τα ποδαράκια της και να πατά μόλις με τις μύτες.

Και καθώς στριφογύριζε, με το κοντό φουστανάκι της, γαλάζιο και κεντημένο με χρυσόγνεμα και με χρυσές πουλιές, με την άσπρη γάζα στους ώμους της και με τα λυτά της χρυσά μαλλιά, ήταν στιγμές που έλεγε πως δέν έχόρευε,

«Η Νίνα χόρευε με τέχνη...»
(Σελ. 54, στ. β').

φύγιο πίσ' απ' τον κισσό, και πως ή μητέρα μου, αιώνια άνήσυχη για μένα, έλεγε πως μ' έδλαψαν εκείνο το χρόνο οι ύγρασιές του φθινοπώρου στ' άμπέλια.

Και τώρα, στην πίκρα κάθε καινούριου χαμού, μπερδεύεται ένας πόνος παλιός ευτυχισμένος: ξαναβλέπω από ένα παιδικό πρόσωπο μονάχα δυό φωτεινά άφρα μάτια, κι' ένα όνομα, που τα χείλη μου δέν μπορούν να προφέρουν πιά, γυρνά στη θύμησή μου: "Αντιόπη!

ΜΥΡΙΝΗ

παρά πως πετούσε σά μια πολύχρωμη πεταλούδα.

Τή συμπαινούσαν πολύν τη μικρούλα χορευτέρα. Κι' όταν, ύστερ' από τον τελευταίο της χορό, έδγαينه με το δίσκο, —μ' αληθινό δίσκο αυτή, όχι με το καλάθι του Μαυρούκου, — της έρριχναν πεντάρες και δεκάρες με την πιό μεγάλη προθυμία.

Πού να τ' άβρηκε τάχα αυτά τα παιδάκια ο Πανάγαρης; Αυτός έλεγε πως ήταν άν' ψια του, παιδιά μιας χήρας φτωχής, αδερφής του. Μα δε φαινόταν γι' αδέρφια το άδύνατο εκείνο μελαχρινό αγοράκι και το γερό ξανθογάλανο κοριτσάκι. Σε τίποτα δέν έμοιαζαν. "Επειτα παρατήρησα, πως μόνο ή Νίνα έλεγε τον Πανάγαρη μπάρμπα. "Ο Φάνης τον φώναζε πότε κύριο και πότε άφέντη. Πού θά πη πως μόνο ή Νίνα μπορούσε νάταν αληθινά άνιψιά του. "Ας είναι, πιό κάτω θά ίδουμε.

"Α, έέχασα την καρδερίνα που έδγαζε τις τύχες. Αυτή ή Πανάγαρης την είχε βγάλει Πυθία, γιατί ήξερε πως τον παλιό καιρό έτσι λεγόταν ή τέρεια του "Απόλλωνα, στο Μαντέιο των Δελφών, που έλεγε τις τύχες των ανθρώπων.

"Η καρδερίνα όμως δέν τις «έλεγε» καθόλου. Μόνο τις είχε μπροστά της, γραμμένες —τοπωμένες μάλιστα, — σε κάτι χαρτάκια, κόκκινα, κίτρινα, πράσινα, γαλάζια, διπλωμένα στα τέσσερα κι' άραδιασμένα σ' ένα στενόμακρο κουτάκι απέξω απ' το κλουβί της, σαν τραπουλόχαρτα. Κι' ήταν γυμνασμένη, κάθε φορά που έρριχνε κανένας στο δισνάκι μια πεντάρα, να βγάξη το κεφαλάκι της από τα σύρματα του κλουβιού, να παίρνη με τη μυτίτσα της, στην τύχη, έν' από κείνα τα χαρτάκια, και να τάφινη στο χέρι του Πανάγαρη, που το έδινε στον άνθρωπο που είχε πληρώσει για να μάθη «της τύχης τα γραμμένα»...

Περιττό να σας πώ πως όλες αυτές οι τυπωμένες τύχες προφύτευαν καλά. Θά πλουτήσης... θά δοξαστής... θά ζήσης έκατό χρόνια... θά εύτυχής. Κι' έτσι έμεναν ευχαριστημένοι όλοι, κι' εκείνοι ακόμα που δέν πίστευαν στις μαντείες: γιατί τέτοιος συχνά είναι ο άνθρωπος: του άρσσει να πιστεύη ό,τι τον συμφέρει, να γελάη τον έαυτό του.

"Ο Πανάγαρης διέυθυνε το θέασο και την παράστασή. «Σιά μέσα και σιά έξω» που λένε: πότε καθόταν στην πόρτα ο Ίδιος, για να καλή και να μπάζη τον κόσμο, κουδουνίζοντας και διαλαλώντας τα θεάματά του: πότε, άφίνοντας στην πόρτα το Φάνη, άνέβαινε στην εξέδρα, για να βγάλη το σκύλο ή την καρδερίνα. "Όταν του χρειαζόταν εκεί πάνω κι' ο Φάνης, ή πόρτα, φυσικά, έμενε άφρourήτη, και πολλές φορές άνθρωποι σήκωναν το μπερντέ κι' έμπαιναν χωρίς να πληρώσουν. "Ο Πανάγαρης όμως, άνοχτομάτης πάντα, τους έδλεπε και τους γύρευε τα λεφτά στο πρώτο διάλειμμα. "Η, αν ο παρείσακτος ήταν κανένας μικρός που δέν του γένουσε την έμπιστοσύνη, του φώναζε άμέσως από την εξέδρα «να βγή έξω ή να δώση τον παρά». Και πάντα έν' από τα δυό γινόταν, γιατί ο Πανάγαρης δέν έχάρριζε κάστανε.

Πηγαίνοντας εκεί καθεμέρα, γρήγορα παρατήρησα πως το θιασάρχη αυτόν τον φοβόταν όλοι. Κι' όμως το πρόσωπο του Πανάγαρη, με τάσπρα γένια και τάσπρα μαλλιά, — θάχε άσπρίσει πρόωρα, γιατί δε φαινόταν και πολύν γέρος, — ήταν ήμερο, σχεδόν γλυκό. Μόνο τα δόλωμαυρα και ζωηρά μάτια του έρριχναν κάποτε άγριες ματιές.

Τό γέλιο του πάλι ήταν τόσο αγαθό κι' οι τρόποι του τόσο ευγενικοί, όταν μιλούσε μάλιστα στους πελάτες του, που αν με ρωτούσε τότε κανένας, δέν θάξερα να πώ αν ο άνθρωπος αυτός μου φαινόταν καλός ή κακός. "Οστόσο κι' έγώ τον φοβόμουν, μα χωρίς να τον αντιπαθώ.

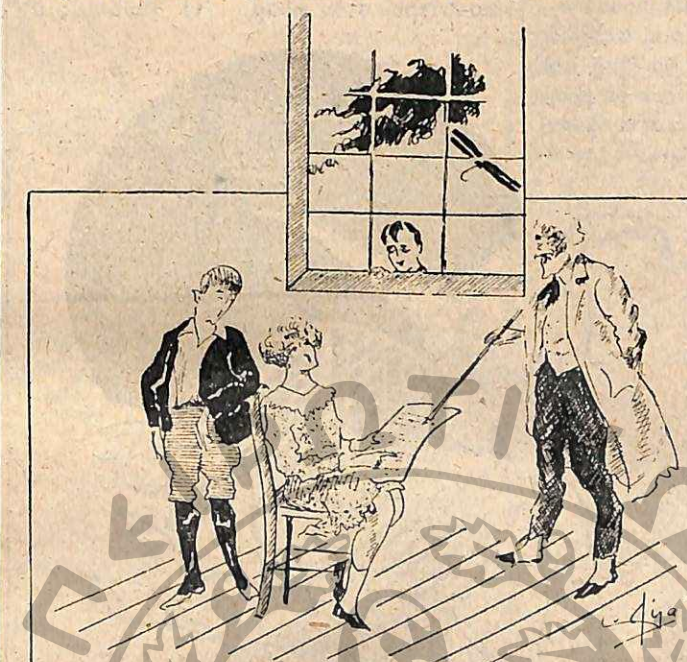
3. Το Πανόραμα

Στο θεατράκι του Πανάγαρη ήταν κι' ένα άλλο θέαμα, που αυτό όμως μπορούσε κανείς να το βλέπει και πριν από την παράστασή και μετά, και το πρώτ' και το βράδυ: Το Πανόραμα.

"Ο Πανάγαρης, που το είχε φτιάσει μόνος του και το καμάρωνε και το έπαινούσε πολύν, έλεγε πως οι φακοί του δέν υπήρχαν στον κόσμο! "Υπήρχαν όμως και παραυπήρχαν οι πολιτείες που είχε μέσα, και μπορούσε κανείς να τις βλέπει μέσ' από τους φακούς, μεγαλωμένες και ζωντανές, σά νάταν εκεί ο Ίδιος, Κι' αλήθεια. "Εγώ σάστισα και μαγεύτηκα την πρώτη φορά που είδα μερικές πολιτείες μέσα σ' αυτό το μικρό κουτί με τα δυό στρογγυλά τζαμάκια,

που κολλούσα τα περίεργα παιδικά μου μάτια. Δέ θυμώμαι τώρα τα όνόματά τους όλα, αν και τ' έλεγε φωναχτά ο Πανάγαρης, καθώς κινούσε ένα χερούλι, που γύριζε τρίζοντας το μηχανισμό κι' έκανε τις εικόνες νάλλάζουν. Θυμώμαι όμως πολύν καλά τις εικόνες αυτές, που μου φαίνονταν τόσο φυσικές, τόσο αληθινές, ώστ' ένόμιζα πως έδλεπα από κανένα ψηλό παράθυρο, πότε τη μια πολιτεία και πότε την άλλη.

Τί παλάτια, Θέ μου, ήταν εκείνα, και τί εκκλησιές με πανύψηλα καμπαναριά: τί έργοστάσια με πελώριες καμινάδες που κάπνιζαν: τί πλατείες με δέντρα, με συντριβάνια, με πολύφωτα και με αγάλματα: τί δρόμοι πλατιοί, ίσιοι κι' άπέραντοι, που λές άνέβαιναν στον ου-

«Ο Πανάγαρης μάθαινε στα παιδιά του θιάσου του τα τεαγούδια με νότες...»

ρανό: τί πολυκοσμία σ' αυτούς τους δρόμους και στις πλατείες: τί ποτάμια με θραία γεφύρια: τί λίμνες που καθρέφτιζαν στα ήσυχα νερά τους τα χαριτωμένα σπιτάκια που ήταν στις όχτες τους: τί λιμάνια γεμάτα καράβια, βαπόρια, βάρκες: τί προκυμαίες με σκάλες και με πόντιδες απάνω στη θάλασσα: τί χαριτωμένα άκροάγια με άμμουδιές και με βραχάκια: τί βουνά με ξωκλήσια, με βίλλες και με χιόνια στην κορυφή Κι' άμάξια, και κάρρα, και λεωφορεία, και τράμ, και σιδηρόδρομοι και σύρματα τηλεγραφικά, άμέτρητα, άπαινώτα, πεντωμένα από στύλο σε στύλο ή από σπίτι σε σπίτι, που άρχιζαν από τη χώρα και χάνονταν στην έξοχη, πάνω απ' τις διπλές γραμμές των τραίνων!

"Ως εκείνο τον καιρό, έγώ δέν ήξερα παρά το χωριό μου, που όσο μεγάλο κι' αν ήταν, δέν ήταν όμως και χώρα, και πολύν λιγότερο δέν ήταν μια μεγάλη χώ-

ρα με παλάτια, σαν αυτές που έδλεπα στο Πανόραμα. Μπορείτε λοιπόν να φαντασθήτε το θαυμασμό μου μπροστά στις ζωντανεμένες εκείνες ζωγραφιές. "Οχι: μόνο μου φαινόταν πως ήμουν εκεί ο Ίδιος, όπως έλεγε ο Πανάγαρης, αλλά και ποθούσα να βρεθώ εκεί πραγματικά, να περπατήσω σ' εκείνους τους ωραίους δρόμους, να σεργιανίσω σ' εκείνες τις ωραίες πλατείες, να ταξιδέψω σ' εκείνες τις ωραίες θάλασσες μ' εκείνα τα θραία καράβια, νάνεθώ μ' εκείνα τα ψηλά βουνά, — να τ' άδω όλα αληθινά, από κοντά, κι' όχι φεύτικα, πίσω απ' τα τζαμάκια ενός κουτιού.

Γιατί δέν ήμουν πάλι και τόσο μικρός που να μην καταλαβαίνω πως όλες αυτές οι θαυμάσιες πολιτείες ήταν ζωγραφισμένες σε χαρτί με χρώματα, και μόνο οι φακοί μ' έκαναν να τις βλέπω τόσο πιό μεγάλες και τόσο πιό φυσικές απ' τις συνηθισμένες ζωγραφιές: πως δέν ήταν δηλαδή παρά μια έξοχη «οπτική άπάτη»...

"Ετσι το θέαμα που με μάγεψε, γέννησε κιόλα στην ψυχή μου την έπιθυμία να ιδώ κάποιο άλλο, όμοιο μα πραγματικό. Ναι, για να ιδώ στο Πανόραμα όλες εκείνες τις πολιτείες, έπότησα, πρώτη φορά τότε, να ταξιδέψω. Τό χωριό μου μου φάνηκε πιό μικρό, πιό στενόχωρο: κι' ευχήθηκα μέσα μου να μπορούσα κάποτε να φύγω, να γυρίσω τον κόσμο, να ιδώ, να γνωρίσω όλ' αυτά τα πράγματα και τα θέαμα-
τα που είχε.

4. Μια ανέλπιστη πρόταση

Καθώς είπα, ο Πανάγαρης με δεχόταν στο θεατράκι του χάρισμα και, μπορώ να πώ, με καλοδεχόταν. Δέν ξέρω γιατί, περισσότερο από τ' αδέρφια μου, — τα παιδιά έννοω που θεωρούσα ως τότε αδέρφια μου, — έμένα πρόσεχε και σε μένα μιλούσε. "Ισως να με είχε πάρει από καλό μάτι έξαρχής. "Ισως όμως και να είχε μάθει κατόπι για μένα κάτι, που έγώ δέν τόξερα ακόμη και που το έρχόταν καλά για κάποιο του σχέδιο...

"Ετσι ή αλλιώς, γρήγορα είδα πως είχα άδικο να τον φοβόμαι και, αν με ρωτούσε τότε κανένας, ήθελα με πεποίθηση πως ο Πανάγαρης είναι καλός.

"Ας προσθέσω ακόμα πως ή συμπάθειά του με κολάκευε.

('Ακολουθεί)

ΩΣ ΠΟΥ ΝΑ ΒΡΗ ΤΗ ΜΗΤΕΡΑ ΤΗΣ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ από CHARLES RICHTER

— Συνέχεια από το προηγούμενο —

Τώρα ο καλός άγγελός του το πήγε στους κήπους του παραδείσου να παίξει με τ' άλλα αγγελούδια, γι' αυτό χαμογελά... Σε λίγο όμως θα ξυπνούσε και πούος ξέρει τί το περίμενε!

Τό φως δεν τό ξύπνησε, αλλά ο Σολομών συλλογίστηκε, ότι δε μπορούσε ν' άφίσει τό παιδί να περάσει τή νύχτα του κατάχαμα. Έσκυψε και τή σήκωσε στα χέρια του, μουρμουρίζοντας.

Τό ξανθό κεφαλάκι έγειρε στον ώμο του γέρου και φώτισε με τίς ξανθές του μπούκλες τό γέρο πρόσωπό του.

Με τό φορτίο του στα χέρια, ο Σολομών κοίταξε τριγύρω του, να βρή μή θέση να τ' ακουμπήσει. Άλλά δε βρήκε καμιά κατάλληλη κι' έμεινε δυσρεστημένος. Ο λύχνος τρεμούλιασε έτοιμος να σβύσει.

— Να πάρει ή όργή! μουρμούρισε. Μου πήρε τό φαγητό μου, τώρα θα μου πάρει και τόν ύπνο μου. Ξεκουτιάστηκε, γέρο - Σολομών! Άν σ' άρέσει, κάνε πάλι ευεργεσίες όταν σε παρακαλούν!

Μπήκε στην κάμαρά του, άφησε τό φορτίο του στο κρεβάτι του, και ξεπλώθηκε ο ίδιος σε μία μεγάλη πολυθρόνα για να περάσει εκεί όπως-όπως τή νύχτα του.

Καθώς φυσούσε τή λάμπα κι' έσβυνε τό φυτίλι, μία φωνίτσα άκούστηκε:

— Μαμάκα!

Ο γέρος έμεινε σιωπηλός, μη γνωρίζοντας τί ν' άπαντήσει.

— Μαμά! είπε πάλι ή φωνίτσα. Γκούτ νάιτ!

— Γκούτ νάιτ, μικρούλα, είπε τώρα κι' ο Σολομών.

Κι' έγινε βαθύτατη σιωπή. Πρώτη φορά ο Σολομών βρέθηκε άναγκασμένος να περάσει τή νύχτα του στην πολυθρόνα, κι' όμως δεν άγανακτούσε διόλου γι' αυτό. Γιατί πρώτη φορά, μία ανθρώπινη φωνή του ψιθύρισε τήν ευχή αυτή, που μοιάζει σαν θάρρος και προστασία τήν ώρα που σιμώνουν τά σκοτάδια:

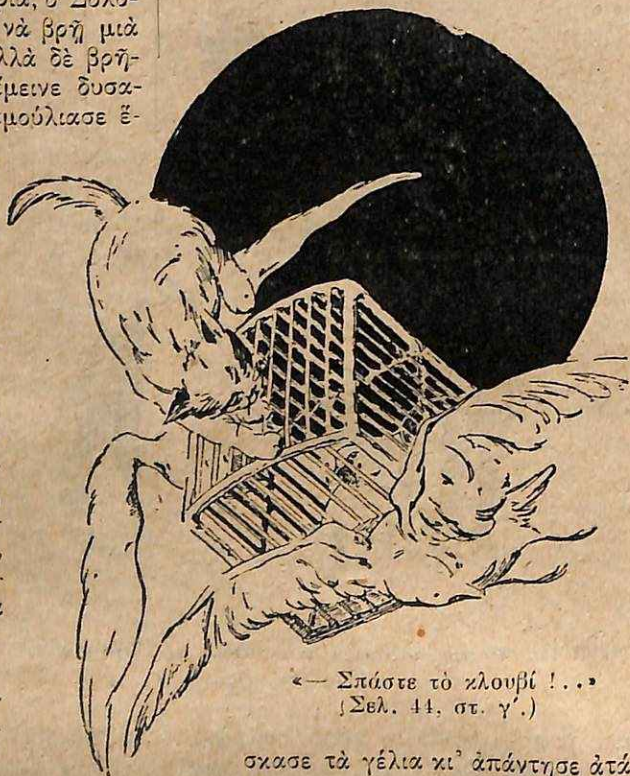
— Γκούτ-νάιτ—Καλή νύχτα!

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ'
Ολιβερό πρωί.

Τήν άλλη μέρα, ως τίς έντεκα, κανένας δεν είχε φανεί κι' ο Σολομών, που είχε ξυπνήσει χαρούμενος περιμένοντας να γυρίσουν οι ώρατες του λίρες στε-

λίνες, άρχισε τώρα ν' άμφιβάλλει, ύστερα να φοβάται, και τέλος τόν έπιασε μία μεγάλη τρομάρα, με τή σκέψη ότι ένα τέτοιο ποσό μπορούσε να πάρει χαμένο.

Τέσσερες πελάτες ήρθαν να δώσουν ένέχυρα και να πάρουν δάνεια. Φέρθηκε σ' όλους σκληρά, σά νάθελε να εκδικηθή αυτούς τούς ανθρώπους. για τό πάθημά του. Μία φτωχιά γυναικούλα με τό μωρό στην άγκαλιά έβαλε τά κλάματα μπροστά στον άγριο του τρόπο και τούπε ότι ο Θεός θα τόν τιμωρήσει και θα τού χτυπήσει, τι άγαπούσε περισσότερο στον κόσμο. Ο Ίουδαίος έ-

— Σπάστε τό κλουβί!...
(Σελ. 44, στ. γ')

σκασε τά γέλια κι' άπάντησε άτάραχος:

— Δε θα μου χτυπήσει τίποτα, γιατί δεν αγαπώ κανένα!

Σκέφθηκε όμως τότε τίς λίρες του. Άραγε εκεί θα τόν χτυπούσε ο Θεός;

Και για να βγάλει από πάνω του τό γρουσουζίκιο αυτό προαίσθημα, δέχτηκε να δώσει τό δάνειο που τού ζητούσαν, με τό άζημίωτο φυσικά! Δάνεισε μερικά σελλίνια μ' ένέχυρο μία ώραία κουδουνίστρα, δώρο τής πλούσιας νουνάς τού μωρού, που δεν είχε σκεφθεί ότι οι φτωχοί δεν έχουν ανάγκη από πλούσια παιγνιδάκια, αλλά από ψωμί, για να μήν πεθάνουν τής πείνας.

Η μικρή είχε παρακαλουθήσει όλες αυτές τίς σκηνές και τής είχαν προξενήσει τέτοιον τρόμο, ώστε όλο τό κορμί της ανατρίχιαζε μόλις αντίκριζε από κοντά τό γέρο.

Όστόσο, σ' αυτήν δεν είχε φερθεί σκληρά. Όταν ξύπνησε τό πρωί και κοίταξε τριγύρω της, άφισε μία κραυγή τρόμου, γιατί είχε λησμονήσει όλα τά χτεσινά.

— Μαμάκα! Πού είναι ή μαμάκα!

Έκείνος όμως τήν καθούχασε μ' ένα χαμόγελο και τής είπε με γλυκιά φωνή, όπως μιλά ο παππούς σ' άγγόνι, ότι ή μαμά της θάρχόταν σε λίγο κι' έπρεπε να κάτσει φρόνιμα να τήν περιμένει.

Υστερα τής έδωσε ένα φλιτζάνι τσάι και μία φέτα ψωμί, και τής είπε γελώντας:

— Με κλέβεις, μικρή, με κλέβεις και μπορείς να περηφανεύεσαι γι' αυτό. Πρώτη φορά στη ζωή του ο παπα Σολομών κάθεται και τόν κλέδουν!

Και γέλασε τότε με τήν καρδιά του, κι' ή μικρή, καθώς σκέφθηκε ότι θάρχόταν σε λίγο ή μητέρα της, γέλασε κι' αυτή με χαρά.

Μα οι ώρες που περνούσαν, άλλαζαν τό κέφι τού Σολομών. Έγινε άγριος και νευρικός και, μία στιγμή που βρέθηκε ή μικρή μπροστά του, τήν έσπρωξε, τή φοβέρισε πως θα τήν δείρει, και στο τέλος τήν έκλεισε στην κουζίνα και τής άπαγόρευσε να βγει έξω.

Α, δε γέλουσε τώρα πιά ο γέρος. Όσο συλλογίσόταν, πως οι λίρες, οι πέντε λίρες στεργλίνες, που τίς είχε κερδίσει με τόσον κόπο, ήταν χαμένες για πάντα!... Τί κατεργάρα θάταν ή ξένη εκείνη, και τί ήλίθιος που φάνηκε αυτός!

Βημάτιζε πάνω κάτω, στέναζε, μούγκριζε, έσφιγγε τή γραθιά του κατά τό δρόμο.

«Σολομών Χάγερσμιθ, μουρμούριζε μονολογώντας, ή υπόληψή σου χάθηκε για πάντα! Άν ζούσε ο μακαρίτης ο πατέρας σου, τί θάλεγε γι' αυτό τό σφάλμα σου;... Είσαι ζώο, ζώο, ζώο... Κάθου τώρα και κλαίγε τίς τίς πέντε λιρούλες σου!»

Καθώς περνούσε πλάι στην πόρτα της κουζίνας, τήν άνοιξε με κρότο:

— Κλέφτρα! φώναξε. είσαι και συ κλέφτρα σαν τή μάνα σου! Άλλά θα μου τό πληρώσεις έσύ αυτό! Δε σ' άφίνω από τά χέρια μου, ως πού...

Κι' έκλεισε τήν πόρτα χωρίς να συνησίσει. Γιατί με τό νοῦ του λογάρισε τί θα στοίχιζε ή τροφή τού παιδιού κάθε μέρα, κι' ότι με τό να τό κρατεί, δεν έκανε άλλο παρά να προσθέτει ζημία στη μεγάλη ζημία των πέντε λιρών! Να λοιπόν, που τούδβαινε σε κακό τό ένέχειρο, που είχε σκεφθεί να ζητήσει γι' ασφάλεια. Χαρά στην ιδέα!

Και τότε μία άλλη σκέψη τόν έκανε να σταθεί ασάλευτος, σά μάρμαρο.

«Κι' αν ή ξένη αυτή δε γύριζε ποτέ της; Κι' αν άποφάσιζε ν' άφίσει για

πάντα τό παιδί της;» Έτσι τού ήρθε νά όρμήσει, νάρπάξει τή μικρή από τά μαλλιά και νά τ,ν πετάξει στο δρόμο με φωνές:

— Έξω από δω!

Άλλά δεν τόκαμε. Ίσως δεν ήταν τό φρονιμότερο που είχε να κάμει.

Όστόσο, μία που μπήκε στο κεφάλι του ή ιδέα, δεν έμελλε να βγει εύκολα. Βέβαια δεν ήταν δυνατό μία μητέρα ν'

«Στό άστυνομικό τμήμα δεν μπόρεσε να πάρη
καμιά πληροφορία».

άφίσει τό παιδί της. Άλλά μπορούσε κανείς να υποθέσει χίλια - δύο άλλα. Κανένα δυστύχημα, καμιά φασαρία, κανένα έγκλημα.

Ο γέρος κάθισε κι' έξυσε τό κεφάλι του. Πως μπορούσε να μάθει τί είχε συμβεί:

Να γράφει στις έφημερίδες; Μπά! Ο ίδιος δε διάβαζε ποτέ του, για οικονομία, ούτε και στο Χουάιτ-Τσάπελ πολυπρόσεχαν τίς έφημερίδες.

Ένα καταφύγιο έμεινε: ή άστυνομία. Δεν είχε βέβαια καμιά προθυμία ν' άρχίσει δασοληψίες με τούς «πολίμεν» αλλά έννοιθε ότι τό συμφέρον του ήταν να φροντίσει να ξεφορτωθεί τό γρηγορώτερο τό ξένο παιδί. Όσο πιο γρήγορα, τόσο λιγότερα τα έξοδα.

Μουρμουρίζοντας λοιπόν, όλος θυμό, έβαλε τό παραθυρόφυλλα, κρέμασε μία ειδοποίηση ότι «ο καταστηματούχος άπουσιάζει», έπιασε τή μικρή σφιχτά από τό χέρι και βγήκε έξω.

Λίγα μέτρα πιο πέρα από τό μαγαζί, ήταν μία γυναίκα, που άνάμεσα σε δύο βρώμικα σπιτάκια, είχε εγκαταστήσει μία μπαράχκα με τήν έπιγραφή «Μαγειρείον ή Όασις». Εκεί έθρισκε κανείς με μία ή με μιάμιση πέννα, πατάτες τηγανητές, ψωμί και λαρδί, και μπο-

ρούσε να γευμάτσει, χωρίς πολλά έξοδα, καθισμένος στο πεζούλι, χρησιμοποιώντας τά δύχτυλά του για μαχαίροπήρουνα κι' ένα κομμάτι έφημερίδα για πιάτο. Έ, δεν είχε μεγάλη πολυτέλεια ή «Όασις», αλλά τελοςπάντων έκανε κανείς τή δουλειά του στις δύσκολες στιγμές, γι' αυτό ή πελατεία δεν έλειπε ποτέ από τό μικρό αυτό μαγέρικο.

Ο Σολομών Χάγερσμιθ είχε φανεί κάποτε χρήσιμος (με τό άζημίωτο, αυτό να λέγεται!) στη μαγειρίσα, κι' έτσι είχε τό δικαίωμα να βουτά χάρισμα τό ψωμί του στο βραστό λάδι, όταν περνούσε και τούκανε όρεξη.

— Χριστός και Παναγιά! φώναζε ή γυναίκα καθώς τόν είδε. Για πού τόβαλες, κύριε Σολομών, με τή μικρή στο χέρι; Άνεψούλα σου είναι;

— Άνεψούλα μου; μουρμούρισε με άγανάκτηση ο Έβραίος. Είναι μία κλέφτρα, κλέφτρα σαν τή μητέρα της, και τήν πάω...

Η γυναίκα σηκώσε τά χέρια της προς τόν ουρανό:

— Θεέ και Κύριε! Τί μου λές έχει; Και τήν πιάς φυλακή, κύριε Σολομών;

— Όχι, όχι, κυρά-Μανού, φώναζε ο Ίουδαίος, τώρα θα σου πώ...
(Ακολουθεί)

ΠΡΑΚΤΙΚΑ

4. - Μυγοπαγίδα που κατασκευάζεται εύκολα.

Σε κάθε σπίτι βρίσκονται ένα σωρό πραγματάκια πεταμένα, άχρηστα, που μπορούν όμως να χρησιμεύσουν πολύ. Έν' άπ' αυτά, στα σπιτία που έχουν ηλεκτρικό, είναι κι' οι γυάλινες φούσκες των λαμπτήρων, που όταν χαλά από μέσα ή τρέχα, τίς πετούν. Με μία τέτοια φούσκα θα σάς μάθω σήμερα να κάνετε μία πολύ πρακτική μυγοπαγίδα.

Θά πητε: τώρα τόν χειμώνα οι μύγες κολλούν μονάχες τους στον τοίχο. Δέν ξέρω γι' άλλου, σάς Άθήνας όμως πετούν ακόμα ζωντανές, κι' είναι τόσο όκληρές, κι' επικίνδυνες για τήν υγεία, όσο και τό καλοκαίρι. Έπειτα και τό καλοκαίρι αυτό, —τί νομίζετε; — έφτασε. Δυό μήνες ακόμα, και νά ο Μάρτης, με τά χελιδόνια του και... με τίς νέες μύγες. Καλό λοιπόν είναι να ξέρετε από

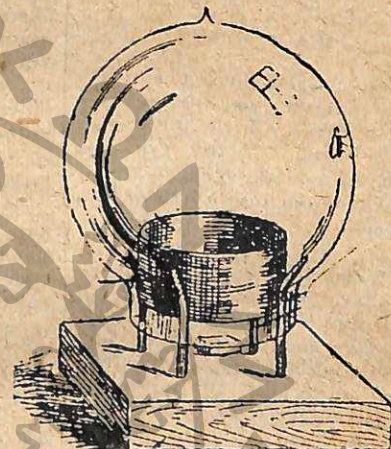
τώρα πως γίνεται αυτή ή μυγοπαγίδα.

Με τή φούσκα που σάς είπα. Τής βγάξετε τό βούλωμα που έχει στο στόμιο της και τής περνάτε ένα μικρό σωλήνα από καρτόνι, που να μπαίνει σφιχτά στο στόμιο και να εξέχη λίγο από μέσα, όπως σάς δείχνει καθαρότατα ή εικόνα.

Σ' ένα κομμάτι σανίδι ίσιο, για βάση, καρφώνετε τέσσερα χοντρά κάπως σύρματα, που τά λυγίζετε από πάνω και προς τά έξω, όσο χρειάζεται, ώστε να χώνεται και να στέκεται σ' αυτά ή φούσκα, μα και νάπέχρη από τή σανίδα ένα - δυό εκατοστόμέτρα. Στη μέση, κάτω ακριβώς από τό στόμιο τής φούσκας, βάζετε, για δόλωμα, ένα σβώλο ζάχαρη. Κι' ή παγίδα σας είναι έτοιμη.

Τώρα, πως πιάνονται οι μύγες; Απλούστατα: Τίς τραβά ή ζάχαρη κι' άφου φάνε όση θέλουν, πετούν, για διασκέδαση και για... χώνεψη, μέσα στη φούσκα. Από εκεί όμως δεν ξέρουν να βγούν. Τίς έμποδίζει. τίς μπερδεύει κι' ή έξοχη εκείνη τού καρτονένιου σωλήνα. Και μένουν μέσα στη φούσκα φυλακισμένες για πάντα.

Όταν γεμίση πιά ή φούσκα, βγάξετε τή ζάχαρη, βάζετε στη θέση της ένα κομμάτι θειαφοκέρι και τό ανάθετε. Ο καπνός του δηλητηριάζει τίς μύγες

που φοβούν. Εσθίγεται τότε τή φούσκα, τήν αδειάζετε, τήν ξαναστήνετε, και νά, πάλι ή παγίδα σας έτοιμη, να πιάση κι' άλλες...

Ας έλθουν λοιπόν τό καλοκαίρι όσες μύγες θέλουν. Έσείς ξέρετε τόν τρόπο να τίς κάνετε καλά...

Ο ΠΡΑΚΤΙΚΟΣ

ΝΕΑ ΟΡΥΨΑΛΗ

Από κάθε τι μπορεί να βγάλη κανείς συμπεράσματα για τή συνέχεια τού Έλληνισμού, ακόμη και από τή συμβουλή που έφώναξε ο Ηγούμενος τού Μεγάλου Σπηλαιού στους άμυνομένους κατά των Τούρκων στο 21 καλογήρου του: «Προσευχή, παιδιά, και πέντες!... Έλευθέρα μετάφρασις τού «σὺν Ἀθηνᾶ καὶ χεῖρα κίνει»!

Δ. Γ. Κ.

μοῦμαι πιά' ἴσως δὲν διάβω καλὰ
τὸ ψευδώνυμο) **Διψῶσαν Νεολαίαν**
(ἔλαβι τὸ συμπλήρωμα τῆς **Μ.Μ.**
καὶ εὐχαριστῶ γιὰ τὴ φροντίδα' νὰ
μου γράψῃς ὅσο συχνὰ θέλεις.)
Καπετὰν Μητρούση (θὰ εἶδες
ὅτι αὐτὸ σοῦ ἐνέκρινε) εὐχαριστῶ
γιὰ ὅλα!) **Ἀκάθινον Ρόδο** εὐχα-
ριστῶ γιὰ τὰ καλὰ λόγια καὶ περι-
μένω τὸ «γενναῖο ξεσπῶμα».)
Χριστίναν Δουδούμη (ἔλαβι, εὐ-
χαριστῶ τὴν πρὶν εὐτυχὴν πέρ-
σαν αὐτὰ, ἐλπίζω νὰ μοῦ γράψῃς
συχνότερα.) **Νίκων Παπ.** (τὸ πρῶ-
το χοροὶνῆται τὸ ἔλαβι ἀργά' δὲν
πειράζει) τοῦ χρόνου μοῦ στέλνει
ἄλλο καλύτερο.) **Γιώταν Ἀνδρεο-
πούλου** (δικαιῶμα ψευδώνυμο εἶ-
ναι 10 δραχμῆς καὶ μόνο ὅσοι ἔ-
χουν ψευδώνυμο στέλλουν γιὰ τὴ
Σελίδα Συνεργασίας.) **Δεσποινίδα**
Υπαστρινόμον (εὐχαριστῶ γιὰ τὸ
συμπλήρωμα.) **Χαρ. Μιχαλάκος**
(περιμένω λοιπὸν μὲ χαρὰ) **Ἀκα-
κίαν** (ἔλαβι, εὐχαριστῶ) **Κῦμα**
τοῦ **Ιονίου** (θὰ στείλῃς πρὸς
συμπλήρωσιν δρ. 75.) **Μαγεμένη**
Νεράϊδαν (ἐστειλάς τετράδια καὶ
τὰ παλαιὰ φυλλάδια τὸ ἴδιο τι-
μῶνται.) **Πούπουλο** (αὐτὸ σοῦ ἐ-
νέκρινε καὶ γράψε μοῦ φυλλ. 1-3
ἐστειλάς.) **Περίπλουδά** (ἔχει κα-
λῶς, θὰ τὴν φυλάξω) **Στυλιανὸν**
Α. Κανδαράκη (ἔχει καλῶς εὐ-
χαριστῶ) **Νίκων Κασιώτην** (τὸ
διηγήματό σου δὲν μπορῶ νὰ τὸ λάβω
ὅπ' ὅψει, γιὰτὶ μόνο ὅσοι ἔχουν
ψευδώνυμο μποροῦν νὰ στέλνουν γιὰ
τὴ Σελίδα) **Μικρὴν Ἀρτίστην**,
Ριρίκαν Πούμπουρα, Καίτην,
Ἀπ. Παπ., Πέτρον Ριοναί,
Ἰωάν. Ρ. Σάρτζεντ καὶ κτλ.
«**Ἐλὴν Γεωργ., Σαλτιμπάγ-
κων, Μικρὰν Ἀλατίδα, Θαλασ-
σοταραχὴν, Ἰούλιον Καίσαρα,**
Μιχαὴλ Βλάχον (ἐστειλάς).
Εἰς 28 σὰς ἐπιστολὰς ἔλαβι
μετὰ τὴν 28 Δεκεμβρίου θάπαν-
τήσω στὸ ἐρχόμενο.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

ΣΥΝΕΧΕΙΑ 242ου Αγωνισμοῦ. Τοῦ
φυλλαδίου τούτου αἱ λύσεις εἶναι δεκάτι
μῆτρος τῆς 28 Φεβρουαρίου.

68. Δεξιόγραφος

Ἐπίορθημα καὶ μέλος
Τοῦ σώματος μαζί,
Καὶ βασιλιάς μὲ τέλος
Οὐκ ἐπρότατο ἀναζει.
Σπουδὸν Ι. Παναγιωτέπουλος

69. Στοιχειόγραφος

Ἐνα νησάκι ἑλληνικὸ
Τὸ ἀποκεφαλίζει
Καὶ ὅσο μυρμαστικὸ
Μὲ τοῦτο σχηματίζει.
Μελαχροινὴ τοῦ Σκέτιν

70. Τονόγραφος

Συχνὰ κάτω εἶναι στρωμένο
Καὶ πατιέται τὸ καίμενο...
Μ' ἄδικα τόνο σηκώνει,
Τὸ κακὸ του μεγαλώνει.

Γέρδιος Δεσμὸς

71. Αναγραμματισμός

Ἐργαλεῖο τοῦ μαραγκοῦ
Μὰ καὶ τοῦ δοντοματροῦ
Ἄν τὸ ἀναγραμματισθῇ,
Εὐδὴς ὁμορφο φυτό,
Πλούσιο, διακοσμητικὸ,
Θεὸν ἰδῇ καὶ θάπορῃς,
Ἀχιλλεὺς

72. Πλέγμα

β) *

α) *

Ἀπὸ τὸ α κατὰ σειρὰν: ὠραία
βασιλίσσα, οὐράνιον σῶμα, ἐντό-
στιον, βασιλεὺς τῆς Αἰγύπτου.
Ἀπὸ τὸ β: βασιλεὺς τῶν Θηβῶν,
μυθολογικὴ θεότης, μετεωρολογι-
κὸν φαινόμενον, ὁπωρικόν.
Πλανεύτρα Γυφτοπούλα

73. Μαγικὴ Εἰκὼν ἀνεν εἰ- κόνας.

— Ἐλα δῶ, Ντίνο μου... Για-
τί κλαῖς; .. Σοῦ πονεῖ ἀκόμα;
— Μοῦ πονεῖ, μαμιά μου!
Τί τοῦ ποιοῦσε τοῦ Ντίνου;
Πιτσιρίκος τοῦ Ἀγρινίου

74. Παίγνιον

ΠΡΟ ΑΝΑ ΤΙΣ

Αἱ δύο αὐτὰι προθέσεις καὶ ἡ
ἀντωνυμία, ἀν ἀναμίσχουν τὰ στοι-
χεῖα τῶν, θὰ σχηματίζουν νησί-
δα τοῦ Αἰγαίου.
Ἐνδεξο Σούλι

75. Ἀκροστιχὶς ἐξ Ἀντιθέτων

Τ' ἀρχικὰ τῶν ἀντιθέτων τῶν
κάτωθι λέξεων ἀποτελοῦν πρω-
τεύουσιν:

καθαρός, δυσειδής, βραχύς,
ἀτίθασος.
Νίκη τοῦ Παιωνίου

76. Φωνηεντόλεπον

τ - π - ρ - ν - δ - φ - γ - ν - δ - ν - τ

77. Γρίφος

Ἄν Δρῶν. Πᾶς ἄγ' Ἡ φῶς.
Φανῶν Τσούχτρα

Διὰ τοὺς Γαλλομαθεῖς

78. Cryptogramme

1 2 3 4 5 6 7 = Poète français.
2 3 5 = Oiseau
3 4 5 = Terme géographique.
4 2 1 5 = Partie de l'oreille.
5 6 7 = Element.
6 1 5 = Ecclesiastique
7 4 5 6 = Fleuve d. Finlande
Χρυσάλλης

79. Sans Voyelles

1 - p - st - b - v - rd

Ἄρτερις

ΑΥΣΕΙΣ

τῶν Πν. Ἀσκήσ. τῶν φύλ. 41-42

621. Μετάληψις (μετὰ, λήψις).
— 622. Ἀκτίς (ἀ! κτίσις). — 623.
Ἄρχω - ὥχω - ὥχρα. — 624. Σο-
φία - Σόφια. — 625.

Σ Α Σ Σ
Ι Α Ο Σ
Β Δ Α Ν Ο Μ
Α Ε Υ Α Α Ι Ο Ι
Α Α Ο Φ Ν Ο Ν
Σ Η Σ Σ

626. ΠΡΙΑΜΟΣ (ροῖα, ἱσπίς,
ἀσπίς, Μαριάμ, ὄραμα, Σάμος.)
— 627. 7 + 5 + 5 + 3 + 4 = 24.

628. ΑΕΤΟΣ (Ἄδωνις, ΖΕῦσις,
ἌνΤιγόνη, ἌνΟπος, Ἥφαι-
στος.) — 629. Νῦν καὶ αἶ καὶ εἰς
τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων ἀμήν.

— 630. Ἐνεήμοντα καὶ δέκα κά-
νουν ἑκατόν. (ἔν ἐν ι, κοντά καὶ
δέκα κα, νοῦν, ἑκατόν.) — 631.

Reine - Seine. Veine, Peine.
— 632. LAMARTINE (aimer,
marmite, renne, Taine, fle, E-
tienne, Nérée.)

ΟΙ ΑΛΛΑΣΣΟΝΤΕΣ ΚΑΤΟΙΚΙΑΝ
συνδρομηταὶ παρακαλοῦνται νὰ
διελθύνουν ἀμέσως τὴν νέαν των
διελθύνουν εἰς τὸ γραφεῖόν μας,
ἀποστέλλοντες καὶ δραχμ. 5 διὰ
τὴν ἐκτύπωσιν τῆς νέας ταινίας.
Ἄλλως δὲν εὐθυνόμεθα διὰ τὴν
ἀπώλειαν τῶν φυλλαδίων των.

ΜΙΚΡΑΙ ΑΓΓΕΛΙΑΙ

Διὰ 1 ἕως 10 τὸ πλὺν λέξεις μὲ ἀπλᾶ
στοιχεῖα δρ. 6 τὸ ἐλάχιστον. Τίμημα.
Πέραν τῶν 10 λέξεων 60 λεπτά ἡ λέ-
ξις, μὲ παχὰ δὲ στοιχεῖα λεπτά 70 καὶ
μὲ κεφαλαία δρ. 1.
Ὁ χωριστὸς στίχος δρ. 3.
Ἡ προπληρωμὴ εἶναι ἀπαραίτητη.

ΚΘ — 56

ΗΡΩΩΝ ΑΠΟΚΑΛΥΠΤΗΡΙΑ !:
1) Μυρτίλος — Βούλγαρις, (ἀρῶν τὸν
κράββατόν σου, καὶ λάβε τὴν ἀγοράσαν εἰς
Σόφιαν!) 2) Ἐλιάν — Μαρκίδου Ἀγνή. 3)
Ἀφροδίτη τῆς Μήλου — Βαρέλα. 4) Νάυ
τοπούλα — Χρυσάφιδου (ὥρισε νέως θῆναι
μυρτίλοισι!) 5) Βοῦν — Φατιάδης. (αὐ-
τὰ ἔχει ὁ κόσμος...)

Τὰ ἀποκαλυπτήρια θὰ ἐξακολουθήσουν.

ΓΟΡΑΙΟΣ ΔΕΙΣΜΟΣ

ΚΘ — 57
Ακουρίστο Ρολοῖ, γιὰ τὴ γιορτὴ σου
χίλιες εὐχες. Βασίλ. Παρμενίδης
Συμεὼν Μαλαμῆς

ΚΘ — 58
Ακουρίστο Ρολοῖ, ἀλληλογραφεῖς:
Γράψε μοι αὐτὸς πρῶτος στὴν εἰς Δ/σιν:
Θεόδωρον Παρμενίδην (διὰ Βασ. Παρ.)
Δράμαν.

Βασίλ. Παρμενίδης
Συμεὼν Μαλαμῆς

ΚΘ — 59
Τόμοι τῆς «Διαπλάσεως» διαφόρων ἐτῶν,
καλλιτεχνικὰ χρυσοδεμένοι, πω-
λοῦνται εἰς τὸ Βιβλιοπωλεῖον τῆς «Ε-
στίας», Ι. Δ. Κελλάρου καὶ Σίας,
Σταδίου 50.

ΚΘ — 60
Διαπλάσευλα ες, χρόνια πολλά γιὰ τὸν
καινούργιον χρόνον. Καρδινιὰ καὶ ἔ-
χασας. Μ. Μυστικά ποῖς ἀνταλλάσσει.

ΜΑ'Ι ΜΟΥ ΤΟΥ ΚΟΛΕΤΤΗ

ΚΘ — 61
Μενεξεδένια, ἀνταλλάσσει Μ. Μυστικά:
Ἐχε ὅπ' ὄφιν σου ὅτι εἶμαι καὶ σκίτσος-
γράφος!! Δ/σις: Α. Σακελάριον, Ἀγρι-
νίου 8, Ἀθῆναι. ΜΑ'Ι ΜΟΥ ΤΟΥ ΚΟΛΕΤΤΗ

ΚΘ — 62
Ἰωάννα μου, δέξου χίλιες ὁλόκληρες εὐχες
γιὰ τὴ γιορτὴ σου μὲ χίλια φίλκια ἀ-
πὸ τῆ φίλ σου

Θάλεια

ΚΘ — 63
ΣΥΛΛΟΓΟΣ «ΑΘΛΙΟΙ»
Πρόγραμμα: Στὴν ΚΗ — 841, ἀντὶ ἀνεν
3 δρχ. γράφε ἀν. Στείλντες, συμ-
πληρώσατε, παρακαλοῦμεν.

Τῶν Διαγωνισμῶν: ΦΑΝΤΙΝΑ

ΚΘ — 64
Καίρινα, ἀλλὰ εἰς διελθύναι: Οἱ κάρτες
σου γύρισαν πίσω. Γράφε. Διηγορε-
Φθᾶ: ἔστειλα, λάβατε: Γελασίνα, γιὰτὶ
δὲν γράφεις; Τόσο ἦταν! Μπατά, Αἰ-
γυπτία, τί γίνεσαι;

Τὸ παλὺ Ζηλευμένο Κάστρο

ΚΘ — 65
Διαπλάσευλα, Διαπλάσευλες,
σας παρακαλῶ νὰ μοῦ στέλνετε τὰ τε-
τραδιάκια σας στὴ Δ/σιν: Νίκη Θωμά,
Κενταύρων 104, Βόλος.

ΚΘ — 66
Ἐλάδης Παλιγγενεσία, Δ/σις μου εἶ-
ναι: Νίκη Θωμά, Κενταύρων 104, Βό-
λος. Σαμιοπούλα, γιὰτὶ δὲν γράφεις;
μὲ ἔχασας; Ἀλανάκι, εὐχαριστῶ πολὺ.

Λάσουρα

ΚΘ — 67
ΔΙΑΠΛΑΣΟΠΟΥΛΕΙ-Α. Στις μέρες αὐτὲς τῆς
χαρᾶς θὰ θέλατε νὰ μοῦ γράψετε μὲ
τὴν ἀλληλογραφίαν σας μερικὰς εὐτυχισμέ-
νες στιγμὰς εἰς μόνες ἴσως: ΑΓΙΟΥΛΗ

Γράφετε: Γεωργίον Γεωργιάδην (διὰ
Φάνην), δόξος 2ας Νοεμβρίου, Βόλον.

ΚΘ — 68
Ἀνταλλάσσω τετραδιάκια μὲ ὅλους - ες
καθὼς καὶ κάρτες ἡθοποιῶν. Στείlate.
Γέρδιος Δεσμὸς. Σαμιοπούλα, Πε-
ταχτούλα, Ἐλλάδης Παλιγγενεσία,
Κάρην Σούβα, Μιρόδα, νὰ περιμένω;
Γιόλα, γιὰ σου, τί γίνεσαι; Δ/σις: Βαρ-
δάραν Κητηλῆ, Κενταύρων 96, Βόλον.

Ζιζάνιο

ΚΘ — 69

ΘΕΣΠΙ, ἀλληλογραφεῖς: Ἄν θές γράψῃς
μὲ μικρὰ ἀγγελία διελθύνου σου.

ΚΘ — 70

Πανδώρα, ἀνυπομῶνς περιμένω γρά-
μα σου.

Ρένα Ν. Παπαδημητρίου

ΚΘ — 71

Η Τένικα ἀνταλλάσσει Μ. Μυστικά καὶ
κάρτες ἡθοποιῶν μὲ ὅλους-ες. Στείlate
Τένικα, Ζακύνθον.

ΚΘ — 72

Αγραμπελὴ καὶ Σία. Ἄμ' ἔσσις ἀξίζει
τώρα ποῦ θ' ἀλλάξω ψευδώνυμο μὲ ε-
νακαλοῦσατε.

ΚΘ — 73

Η Βαρωνέσσα εὐχεται σ' ὅλα τὰ Δια-
πλάσευλα ες τρισευχισμένον τὸ
καινούργιον χρόνον.

ΚΘ — 74

Η Σεμίραμις καὶ ἡ Ὀυσηφὴ Κουκλὴ
τα εὐχονται εἰς ὅλους-ες καλὰ Χρ-
στούγεννα καὶ εὐτυχισμένον τὸν καινόν
χρόνον.

ΚΘ — 75

Α γαπητὲ μου Κικέρων, γιὰ τὴ γιορτὴ
σου δέξου τις καλύτερες μου εὐχες.
Σεμίραμις

ΚΘ — 76

Διαπλάσευλα-ες, ποῖος θάρνηθῃ
τοσῆλον τὸ Διαπλάσευλα μου! Ἀλμπα
μὲ μὴ καρτούλα του; Κανεῖς δέξαι. Θ
περιμένω στὴ Δ/σι: Πολυζένην Μανια-
κη, Καλύβια Μολάν Λακωνίας.

ΚΘ — 77

Α δελφάνια Διαπλάσευλα, ἀπ' ὅ-
σας περιμένει ὁ νωστός σας Φ'ραγ-
κίσκος μὴ ψῆφο στὸ Δημοψήφισμα.

ΚΘ — 78

Διαπλάσευλα, ἡ Ἀταλάντη, μὴ κα-
νούργια φίλ σας, σὰς εὐχεται τρισευ-
χισμένον τὸ 1929.

ΚΘ — 79

Βάσω μου, χίλιες εὐχὼδες καὶ φιλιὰ
τῇ γιορτῇ σου.

ΚΘ — 80

Βάσω μου, χίλιες εὐχὼδες καὶ φιλιὰ
τῇ γιορτῇ σου. Καλὲ κορίτσια, παίζουμε Pic-Mal;
Βαλέντσια

ΚΘ — 81

Α ἰγὸκλημα, τώρα ποῦ τελείωσε ὁ τρ-
γος θὰ σοῦ στείλουν πατούσα «ἰγὸκ-
καθὼς καὶ τὰ liqueur ποῦ ἔχεις.

ΚΘ — 82

Εὐχόμενι στὰ ἀγαπητὰ μου ἀδελφάνια
«1929» μας νὰ τοῦ εἶναι εὐτυχισμέ-
ναι ἀνδρόπατρο. Κουβία τοῦ Χωριῶ

ΚΘ — 83

ΠΡΟΦΥΡΟΓΕΝΝΗΤΗ
Ἰσοψηφία Δημοψήφισματος

ΤΟΜΟΙ

ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

Τῆς Α' Περιόδου (1879 - 1890)
ἀπὸ τοὺς ἐκδοθέντας 24 τόμοι
ὑπάρχουν ἀκόμη μόνον οἱ ἐξ-
πέντε: 7ος, 12ος, 14ος, 18ος καὶ
19ος. Ἐκαστος τόμος δρχ. 25
ταχυδρομικῶς δὲ ἀποστέλλομεν
δρχ. 28,50 διὰ τὸ Ἐσωτερικόν
καὶ δρχ. 35 διὰ τὸ Ἐξωτερικόν.

Τῆς Β' Περιόδου (1894 - 1902)
ὑπάρχουν ὅλοι οἱ ἐκδοθέντες το-
μοί, 35 ἐν ὅλῳ. Ἐκαστος τόμος
ἀρραφὸς δρχ. 80 καὶ ραμμένον
δρχ. 85. Ταχυδρομικὰ τέλη ἐκ-
στου τόμου προσθετέα εἰς τὸ
ἄνω τιμὰς: Διὰ τὸ Ἐσωτερικόν
δρχ. 5 ὁ ἀρραφὸς καὶ δρχ. 1
ὁ ραμμένος, διὰ δὲ τὸ Ἐξωτε-
ρικόν δρχ. 23 εἴτε ἀρραφὸς εἴ-
τε ραμμένος.